
OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA RROMANI

ETAPA JUDEȚEANĂ

Anul școlar 2023-2024

23 marite 2024

ANUL VII DE STUDIU - LICEU

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

O JEKHTO SUBIJĚKTO

32 pùnkturnă

DEL PES O TĚKSTO

Sasas jekhvar duj rroma, save kerenas buti khethanes k-o jekh xulajesqi avlin but pativale sasas.

Kadala duj rroma sasas but lache amala thaj and-o jekh dives e kurkesqo, avindoj lenqo dives vesto, telarde and-o ves te kiden xuxurra. Von buchonas Kostja thaj Zikulo. Arakhle von but xuxurra. O Kostja chuda o gad opral pesqe, phanda e baja thaj pherdă les xuxurra.

Kana boldile, astarde palal jekhe phura, savă sas lan and-o dumo jekh angali sukimata. Dine des lacho thaj puchen lan.

- Deje, e xuxurra si lache xamasqe?
- Lache, deje. Phenel i phuri, dikhindoj lenqe.
- Tha' maskar lenqe si vi kolenar save keren nasul?
- Me zana, deje, avena.

Al duj rroma resle k-o kher e thagaresqo thaj, zandoj and-e lenqi livni, o Koste phenel:

- Zikule!a, phral!a, te kerav tuqe niste xuxurra sar kerel len tiri dej!

Thaj palal, uzarda len, thovda al xuxurra, kerdă xamos, chuta les p-i sinia thaj astardilo te chinel o manro. Maskar o vaxt, o Zikulo - sar sasas mulo bokhar - lila duj var, trin var andar e xuxurra thaj xutlo ka-o nakh e Kostjasqo, kaj andasas paj e xaninghar ka-i sinia.

O Kostja, patavindoj ka o Zikulo dilajlo, boldilo p-o jekh punro thaj naslo e xulajesqe, savesqe phenda sa so me phendem zi akana. O xulaj, o raj, gelo te dikhel so si e Zikuloqa, savo sasas anzardo and-o sovthan thaj e putarde jakhenca. Daravdo, o xulaj puchel les:

- Zikule!a, san nasvalo? Thaj o Zikulo ci amboldel. O xulaj pasol maj but thaj maj puchel jekhvar:

- Zikule!a, so kerdan, manusa, si tuqe nasul?

Thaj o Zikulo, and-o than te amboldel lesqe, astardol te basol thaj xutlo te xal o nakh e xulajesqo.

- Te na xas murro nakh, si te dav tut sa so manges tu. Daraar, te na xal lesqo nakh, phenel ke del lesqe so mangel vov, ma na te kerel lesqe jekh nasulimos.

Asunidoj kadala lava, o Zikulo maj baslas duj var, thaj manglas e xulajesqe des love sovnakutne. O xulaj das les thaj o Zikulo maj basla jekh var thaj phenda ka maj kamelas vi des veste divesa.

- Kazom kames tu, Zikule!a, numaj bes lokhores!

O rrom phendas e xulajesqe te besel tele thaj te na vazdel pes kothar, tha' palal kodoja anklisto coral thaj gelosas.

Kana maladilo e Kostjaqa, palal but vaxt, kadava - trasajlo - patajlas ka o Zikulo kamel te xal lesqo nakh. O Zikulo phenel lesqe:

- Na traša, manuša, kã na-i te kerav tuqe khañc kodolesqe, kã me ci sem thaj niçi na semas dilo. Atunç, kana zumavdem andar e xuxurra, faline man kadjal laçe thaj, avindoj bokhalo, godisardem vi man kã ci aresen amenqe. Thaj bašilem vi me, pherasesqe, thaj kana dikhlem kã vi tu, vi o xulaj patãn man, phendem manqe: „Sosθar te na kerav manqe jekh lovorro?”. Xatãrindoj, o Kòstja asajlo thaj lošajlo but.

(E xuxurra – palal o Nicolae Pandelicã)

O jekhto subjèkto

(32 pùntkurã)

1. Xramosaren savo si o titulo, o autòro thaj e personãzurã e dine literarone operaqe!
6 pùntkurã
2. Arakhen e sinonimurã vaš e alava: *trašajlo, thagar, phenel, amboldel, godi!*
5 pùntkurã
3. Roden thaj xramosaren andar o dino tèksto panz navnã/ substantivurã thaj phenen lenqo kèzo!
5 pùntkurã
4. Roden thaj xramosaren andar o dino tèksto trin paškernavnã/ advèburã thaj keren lença propozicie!
3 pùntkurã
5. Roden thaj xramosaren andar o dino tèksto štar kernavnã/ vèburã. Xramosaren k-e savo mòdo thaj vaxt si von!
4 pùntkurã
6. Roden thaj xramosaren andar o dino tèksto panz zenutne samavnã/ pronòmbrurã. Sikaven and-e savo kèzo si von!
5 pùntkurã
7. Keren po jekh propozicia e vortogramença: *k-o, p-i*.
4 pùntkurã

O dujto subjèkto

(58 pùntkurã)

1. Ambolden gažikanes e anglutne 16 rëndurã andar tèksto dino maj opre! **16 pùntkurã**
2. Nakhaven i sintagma „*i laçi amalin*” ka-e savorre siklile kèzurã! **12 pùntkurã**
3. Nakhaven i kernavni/ o vèrbo „*puçe*” ka-e savorre zenutne mòdurã. **10 pùntkurã**
4. Ambolden and-i rromani çhib! **12 pùntkurã**
 - a) Sunt bucuros că am ajuns până la faza județeană a acestei olimpiade. Cred că voi fi unul dintre elevii care vor fi premiați.
 - b) Am cunoscut băieți și fete, din tot județul, care studiază limba rromani și istoria și tradițiile rromilor.
 - c) Am crescut cu poveștile bunicilor mei în limba noastră maternă și cu sfaturile părinților mei.
 - d) Aici, la Olimpiada județeană de limba Rromani, îmi voi face mulți prieteni.
5. Keren jekh xramosaripen, and-e 10-15 rëndurã, palal i tèma: „Sosθar si importanto te avas pakivale manuša?”. **8 pùntkurã**